

Vloekende vlinders

Nee, vlinderadepten en andere beminde gelovigen: geen paniek! Dit blijft een keurig stukje, alles binnen grenzen van de betamelijkheid, ik zal geen onvertogen woord gebruiken. Geen lelijk stukje over mooie zaken, maar een hopelijk enigszins mooi stukje over lelijkheid.

Het begon zo. De kamer van mijn dochter telde alle tinten roze. Maar kleine meisjes worden jongedame-tjes en dat willen ze weten ook, dus roze kon echt niet meer. Hoogste tijd voor een flinke metamorfose naar de nieuwe favoriete kleur: mint, zeg maar 'het nieuwe roze'. Dus een toereikende pot verf uitgezocht, en die zodanig mintgroen laten mengen dat de hernieuwde muren qua kleurstelling perfect zouden passen bij de bestelde nieuwe gordijnen. Muren geverfd, gordijnen opgehangen en tja, blijken die mintgroen bedoelde gordijnen toch een tikkeltje blauwig te ogen. Ik denk aan het gezegde: 'Blauw naast groen is boerenfatsoen'. Deze wijsheid wil ons in één klap maar liefst twee dingen doen geloven. Allereerst dat blauw en groen een kleurencombinatie is die niet deugt en bovendien dat je niet bij de agrarische ondernemers moet wezen als je je op de hoogte wil stellen van verfijnde kleurencombinaties. Geen aardige spreuk dus, alleen al omdat onze boeren echt wel wat meer respect verdienen. Maar bovendien: zo lelijk is blauw naast groen toch ook weer niet? Wat is er bijvoorbeeld mis met een boeket korenbloemen? Aanleiding om me eens te verdiepen in het fenomeen vloekende kleuren, welke zijn dat nou? Ik besluit eerst te peilen wat 'the man in the street' ervan vindt, doe wat rondvraag en hoor uiteenlopende combinaties noemen als paars en rood, okergeel met zalmroze, paarsblauw met oranjegeel, fletsrood



met hardgeel en nog zo wat. Hé, maar dit zijn toch combinaties die ik ken van onze mooiste en kleurrijkste beesten, de vlinders? Ik zoek een stapeltje boeken bij elkaar met grote aantallen afbeeldingen van dag- en nachtvlinders. En het wonderlijke is dat ik weliswaar de meest uiteenlopende kleuren, kleurstellingen en kleurencombinaties tegenkom, mooie en minder mooie, maar echt lelijke: nee. Ik kan geen vloekende vlinders ontdekken! Wat krijgen we nou? Mijn onvolprezen tekenaar maar eens om zijn vakkundige opinie gevraagd. Hij legt me uit dat het gevloek van kleuren betrekking heeft op kleuren zonder harmonie in een bepaalde opvatting. Dat laatste, zo stelt hij, is het belangrijkste, maar meestal impliciet. Aha, opeens snap ik hoe het zit: vrijwel collectief vinden we dat vlinders prachtige schepselen zijn en daardoor past het niet in ons brein dat hun kleurschakeringen

vloeken. Onze waarnemingen zijn dus niet objectief, maar gekleurd, letterlijk. We bezien vlinders door een roze bril.

Ik probeer die bril af te zetten en blader opnieuw door mijn boeken. En jawel hoor, ik heb de eerste lelijkheid al snel te pakken: de dagpauwoog met overduidelijk een behoorlijk vloekende kleurcombinatie. Gedempt wijnrood met strogeel en zwart, vooruit, dat kan nog wel. Maar dan de kleine vlekjes lichtblauw, violet en zelfs wat olijfgroen en dat alles gekaderd in een diarree van bruin. Hè bah. Dat dier heeft eigenlijk helemaal geen grote nepogen nodig om schrik aan te jagen!

Waarmee maar is aangetoond dat vloeken een emotie is. Net als nietvloeken trouwens: dochter was werkelijk geheel in de wolven met de make-over van haar paleisje. Nu alleen nog wat vlinderstickers plakken. ●

*Tekst: René Marcelis
Tekening:
Peter Wetzels*